

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΣΤΡΑΦΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Σύνθεση αντικειμένων

```
class Person
{
    private String name;

    public Person(String name){
        this.name = name;
    }

    public String getName(){
        return name;
    }

    public void setName(String name)
    {
        this.name = name;
    }
}
```

```
class Car
{
    private int position = 0;
    private Person driver;

    public Car(int position, Person driver){
        this.position = position;
        this.driver = driver;
    }

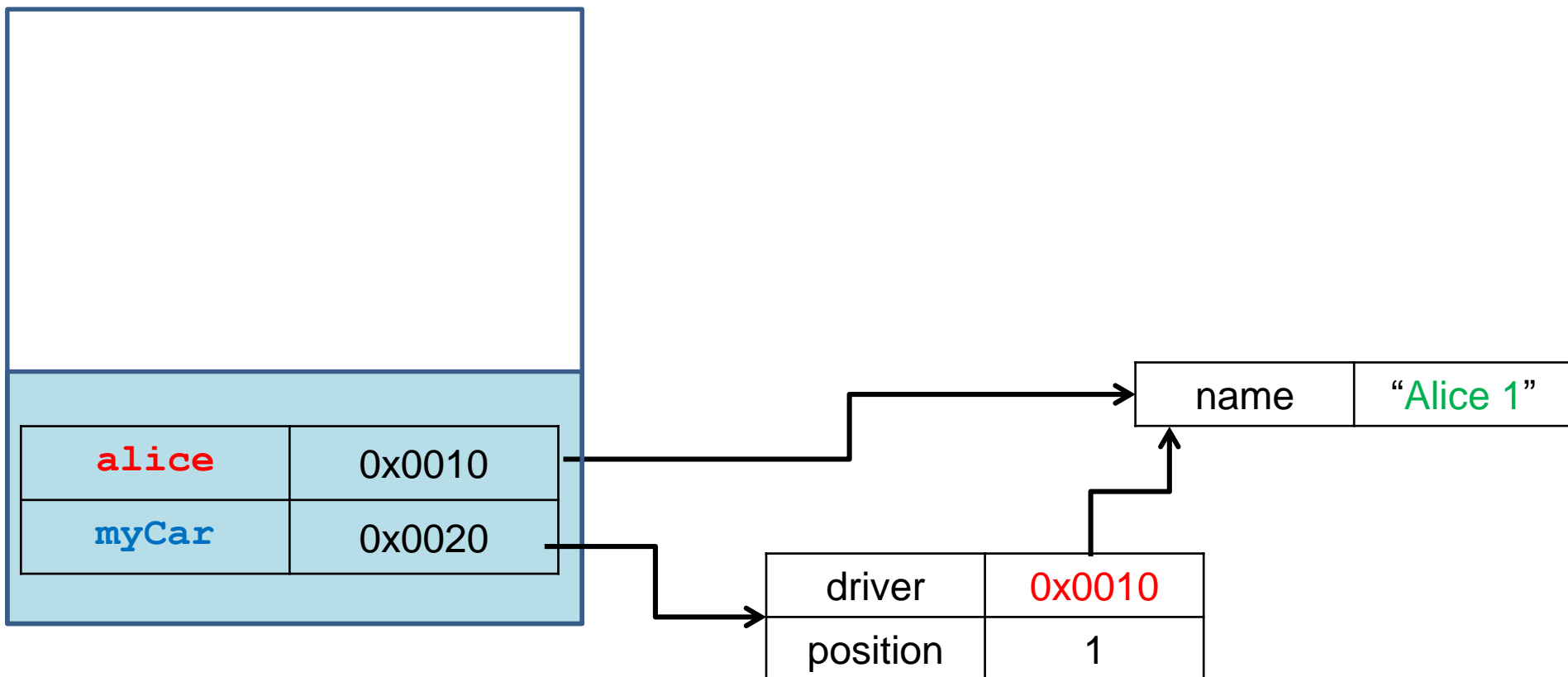
    public Person getDriver(){
        return driver;
    }
}
```

```
class MovingCarDriver3
{
    public static void main(String args[]){
        Person alice = new Person("Alice 1");
        Car myCar = new Car(1, alice);
        alice.setName("Alice 2");
        System.out.println(myCar.getDriver().getName());
        alice = new Person("Alice 3");
        System.out.println(myCar.getDriver().getName());
    }
}
```

Τι θα τυπώσει?

Εκτέλεση

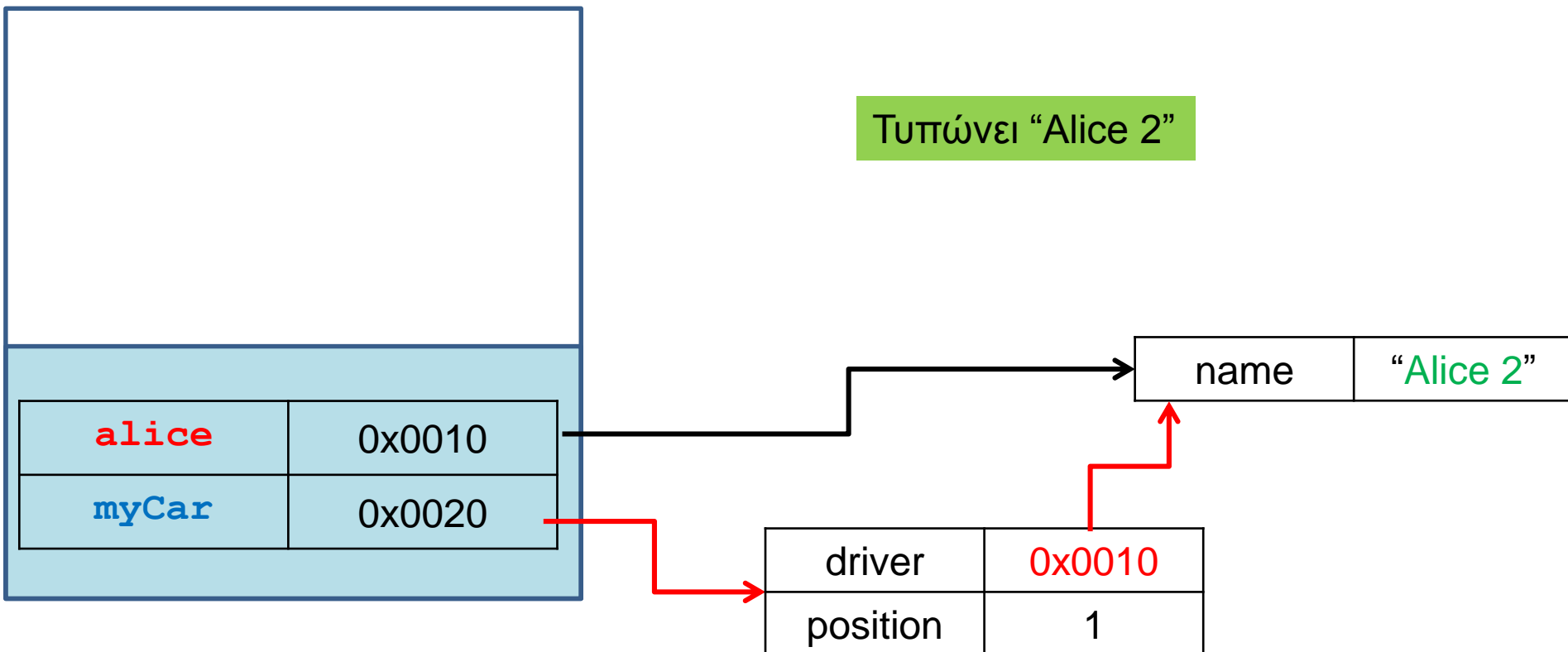
```
Person alice = new Person("Alice 1");  
Car myCar = new Car(1, alice);
```


Εκτέλεση

```
alice.setName("Alice 2");  
System.out.println(myCar.getDriver().getName());
```

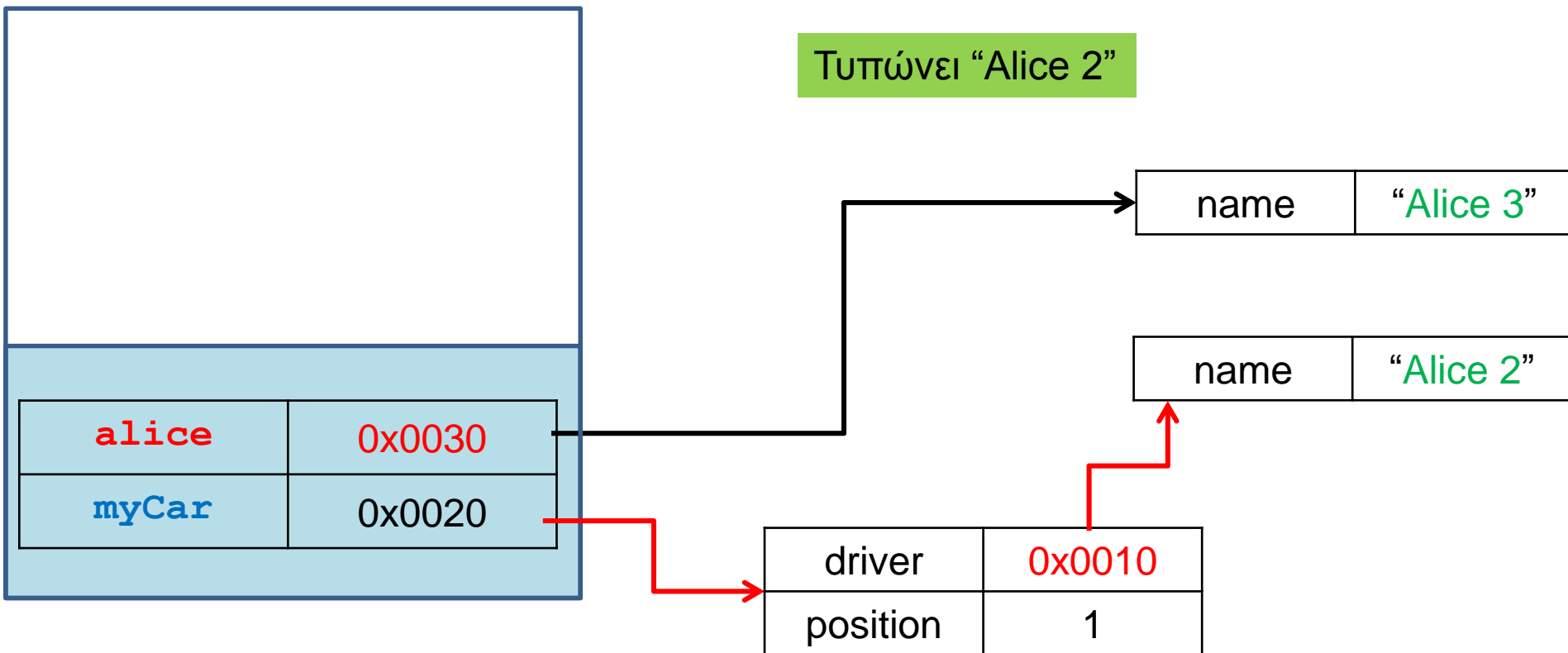
Τυπώνει "Alice 2"

Εκτέλεση

```
alice = new Person("Alice 3");  
System.out.println(myCar.getDriver().getName());
```

Τυπώνει "Alice 2"

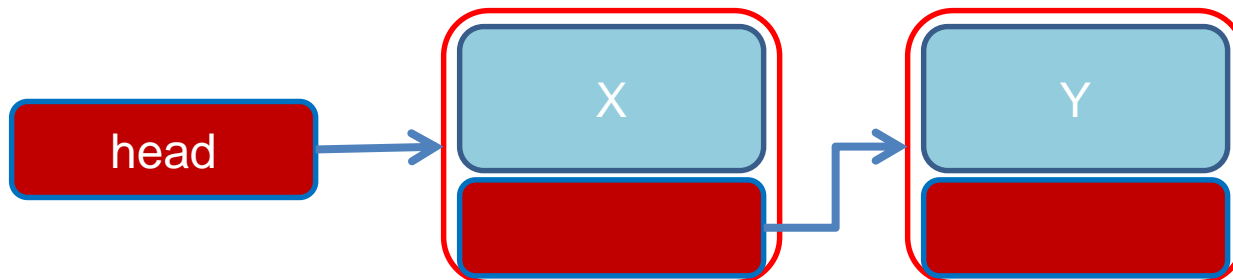

Αντικείμενα μέσα σε αντικείμενα

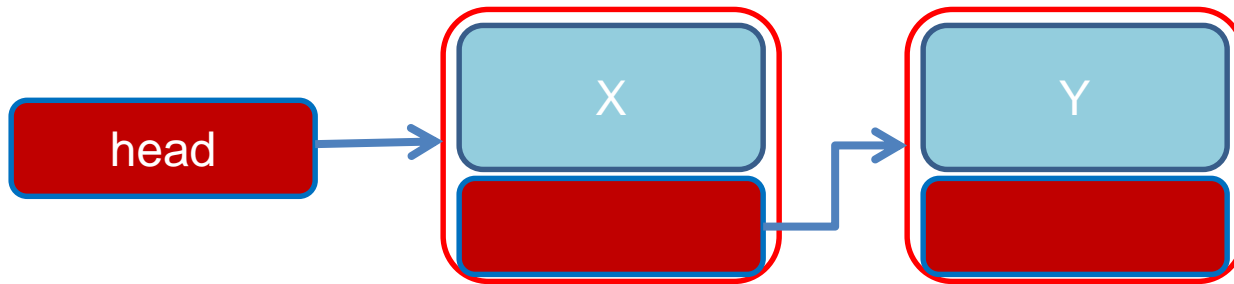
- Ορίζουμε κλάσεις για να ορίσουμε **τύπους δεδομένων** τους οποίους χρειαζόμαστε
 - Π.χ., ο τύπος δεδομένων **Person** για να μπορούμε να χειριζόμαστε πληροφορίες για ένα άτομο, και ο τύπος δεδομένων **Car** που κρατάει πληροφορία για το αυτοκίνητο.
 - Στο εργαστήριο είδαμε τον τύπο δεδομένων **Invoice**, **Customer**
- Τους τύπους δεδομένων που ορίζουμε τους χρησιμοποιούμε για να δημιουργήσουμε **μεταβλητές** (αντικείμενα).
- Τα αντικείμενα μπορεί να είναι **πεδία** άλλων κλάσεων
 - Π.χ., η κλάση **Car** έχει ένα πεδίο τύπου **Person**
- Μία κλάση χρησιμοποιεί αντικείμενα άλλων κλάσεων και έτσι **συνθέτουμε** πιο περίπλοκους τύπους δεδομένων.

Παράδειγμα

- Υλοποιήστε το Stack που φτιάξαμε στα προηγούμενα μαθήματα ώστε να μην έχει περιορισμό στο μέγεθος (capacity).
- Βασική ιδέα:
 - Δημιουργούμε στοιχεία της στοίβας και τα συνδέουμε το ένα να δείχνει στο άλλο.
 - Χρειάζεται να ξέρουμε και την κορυφή της στοίβας.

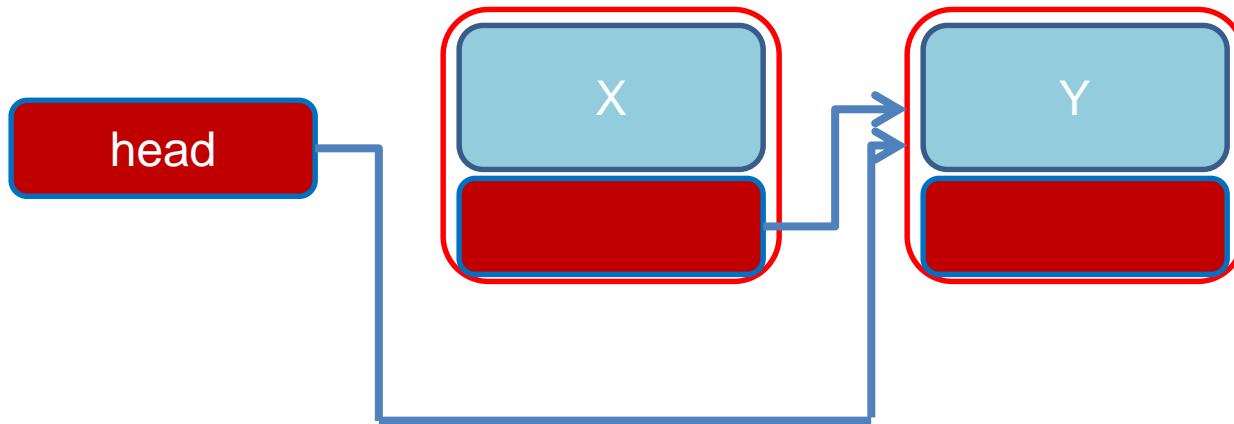

Στοίβα

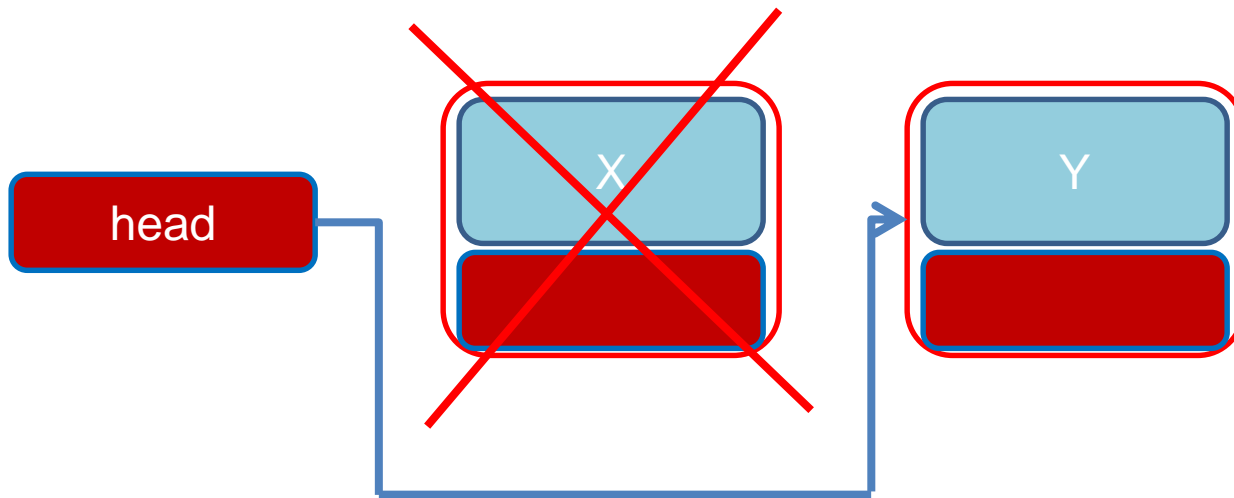
Pop(): Αφαιρεί το στοιχείο στην κορυφή της στοίβας και επιστρέφει την τιμή του (X στο παράδειγμα μας)

Στοίβα

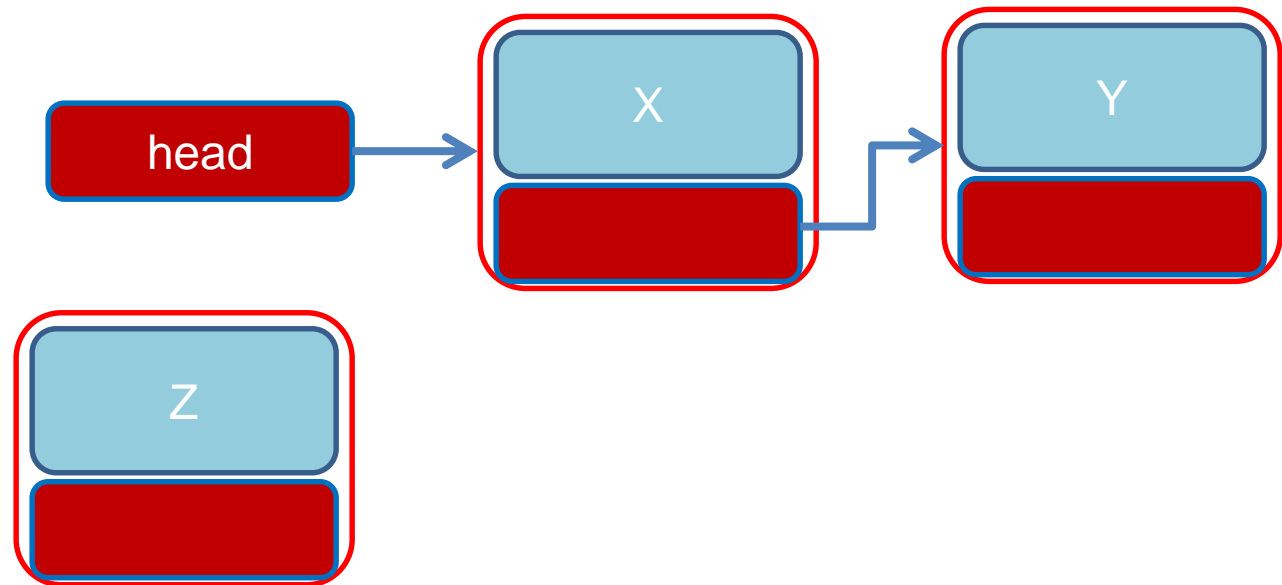
Pop(): Αφαιρεί το στοιχείο στην κορυφή της στοίβας και επιστρέφει την τιμή του (X στο παράδειγμα μας)

Στοίβα

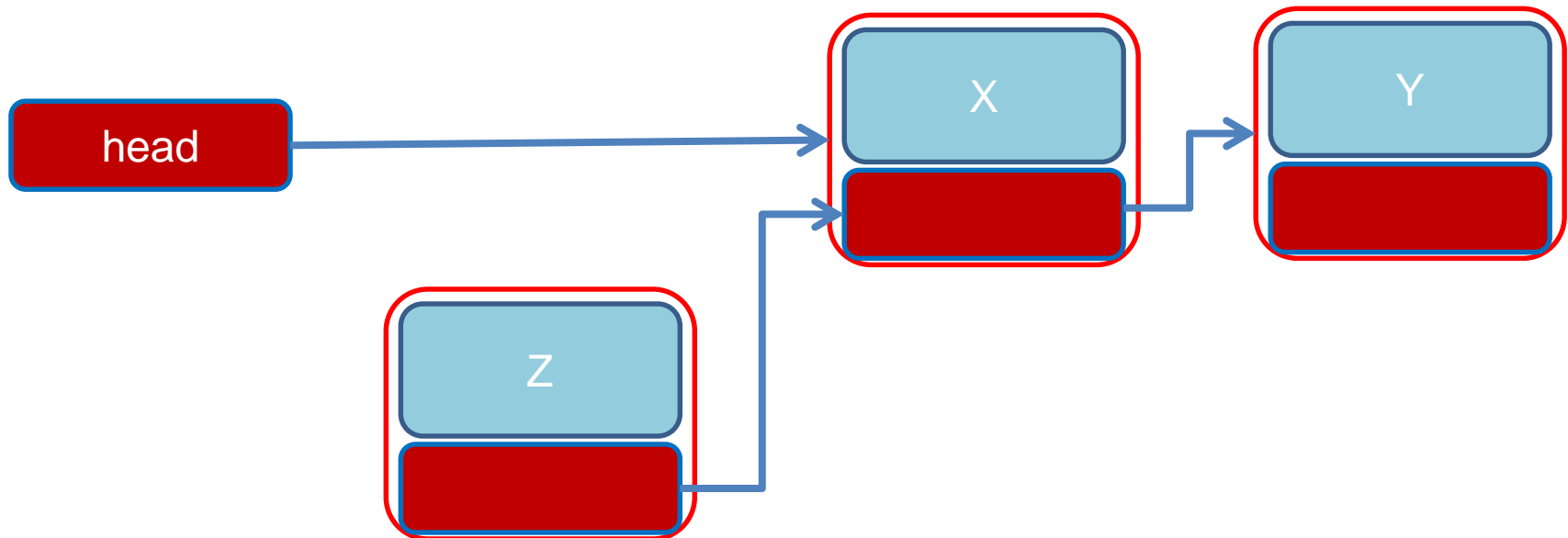
Pop(): Αφαιρεί το στοιχείο στην κορυφή της στοίβας και επιστρέφει την τιμή του (X στο παράδειγμα μας)

Στοιίβα

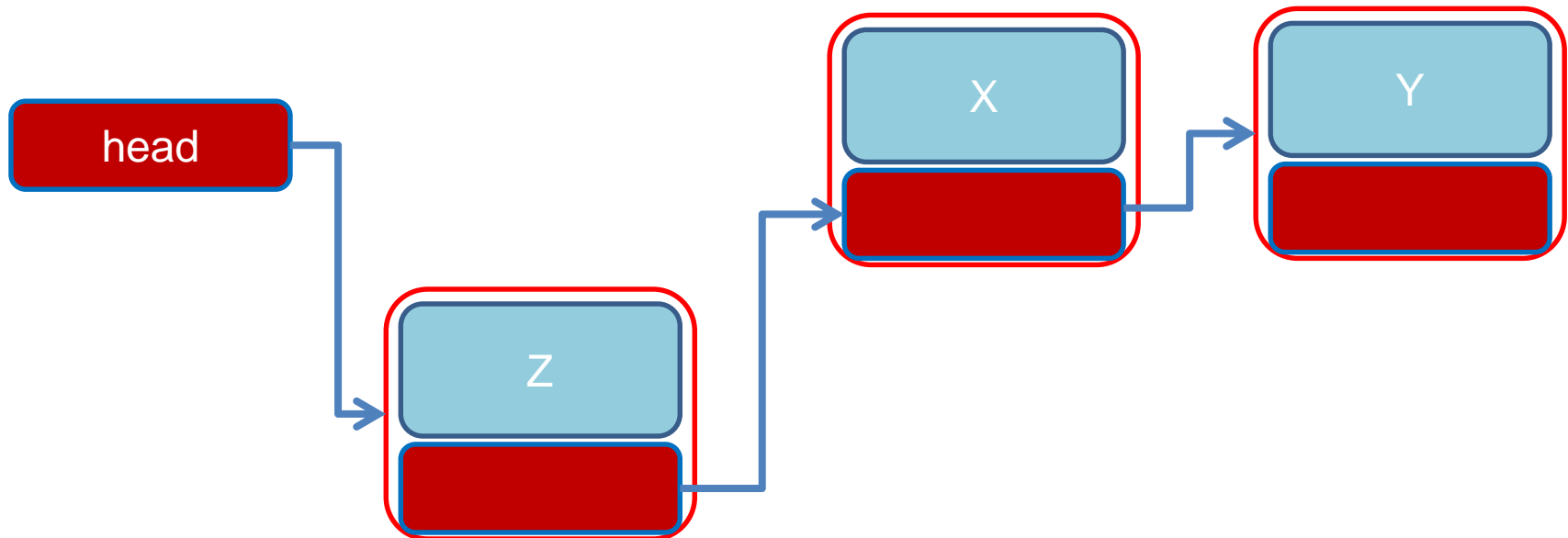
Push(Z): Προσθέτει την τιμή Z στην κορυφή της στοίβας

Στοιίβα

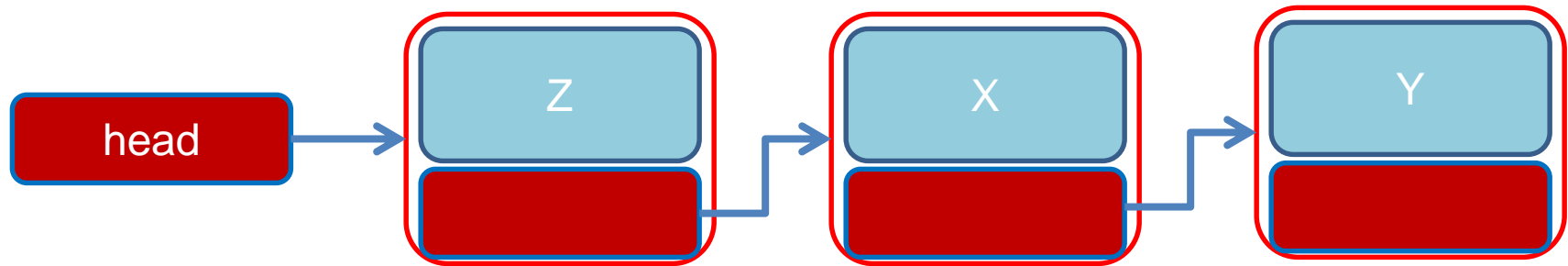
Push(Z): Προσθέτει την τιμή Z στην κορυφή της στοίβας

Στοίβα

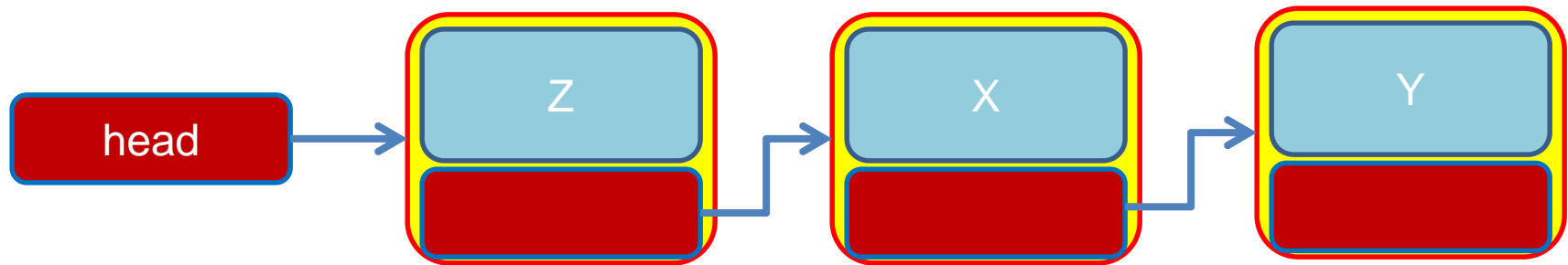
Push(Z): Προσθέτει την τιμή Z στην κορυφή της στοίβας

Στοίβα

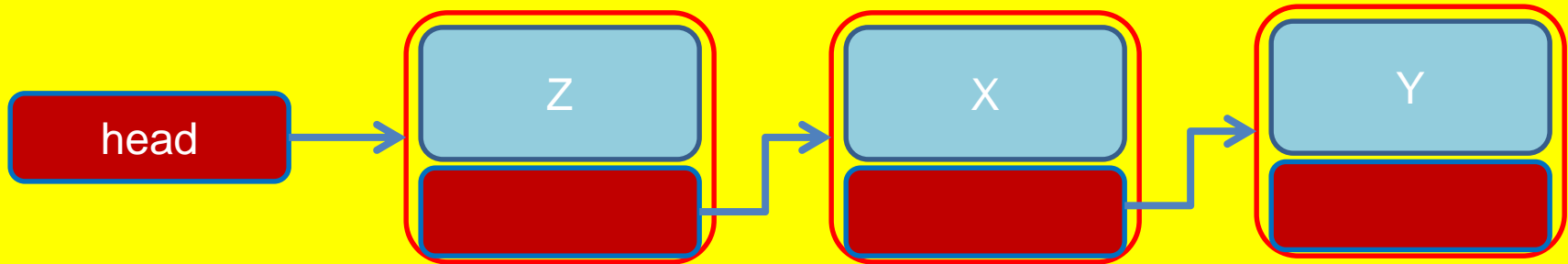
Push(Z): Προσθέτει την τιμή Z στην κορυφή της στοίβας

Στοίβα - Υλοποίηση

- Θα ορίσουμε **StackElement** μια κλάση που κρατάει το κάθε στοιχείο της στοίβας.

Στοίβα - Υλοποίηση

- Θα ορίσουμε **StackElement** μια κλάση που κρατάει το κάθε στοιχείο της στοίβας.
- Και μια κλάση **Stack** που υλοποιεί την στοίβα και όλες τις λειτουργίες της


```
class StackElement
```

```
{
```

```
    private int value;
```

```
    private StackElement next = null;
```

```
    public StackElement(int value){
```

```
        this.value = value;
```

```
    }
```

```
    public int getValue(){
```

```
        return value;
```

```
    }
```

```
    public StackElement getNext(){
```

```
        return next;
```

```
    }
```

```
    public void setNext(StackElement element){
```

```
        next = element;
```

```
    }
```

```
}
```

Το επόμενο στοιχείο

Επιστρέφει αντικείμενο

```
class Stack
```

```
{
```

```
    private StackElement head;
```

```
    private int size = 0;
```

```
    public int pop(){
```

```
        if (size == 0){ // head == null
```

```
            System.out.println("Pop from empty stack");
```

```
            System.exit(-1);
```

```
        }
```

```
        int value = head.getValue();
```

```
        head = head.getNext();
```

```
        size --;
```

```
        return value;
```

```
    }
```

```
    public void push(int value){
```

```
        StackElement element = new StackElement(value);
```

```
        element.setNext(head);
```

```
        head = element;
```

```
        size ++;
```

```
    }
```

```
}
```

Το πρώτο στοιχείο της στοίβας μας φτάνει για τα βρούμε όλα

Σταματάει την εκτέλεση του προγράμματος

Τα αντικείμενα τύπου StackElement δημιουργούνται μέσα στην Stack.

Μέθοδος toString()

```
public String toString(){
    String returnString = "";
    IntStackElement e = head;
    for (int i = 0; i < size; i ++){
        returnString = returnString + e.getValue() + " ";
        e = e.getNext();
    }
    return returnString;
}
```

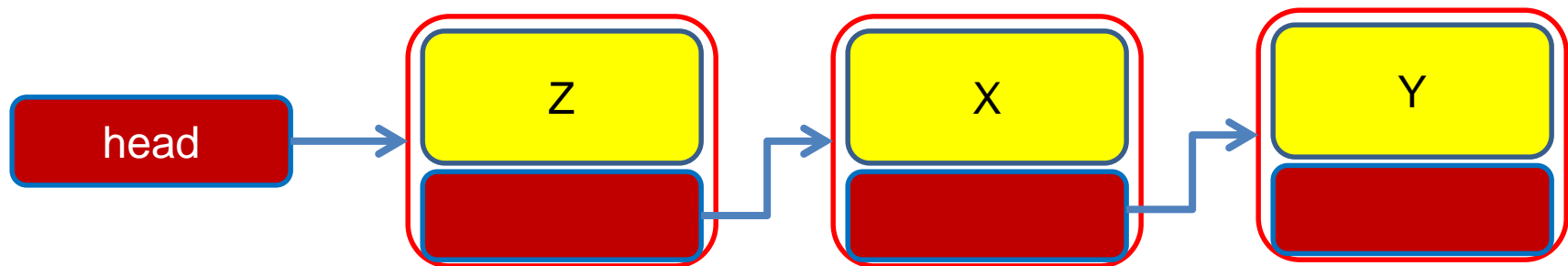
Χρειαζόμαστε μία StackElement μεταβλητή για να διατρέξει τα στοιχεία της στοίβας

```
public String toString(){
    String returnString = "";
    IntStackElement e = head;
    while(e != null){
        returnString = returnString + e.getValue() + " ";
        e = e.getNext();
    }
    return returnString;
}
```

Εναλλακτική υλοποίηση

```
class StackExample
{
    public static void main(String[] args) {
        Stack s = new Stack();
        s.push(3);
        s.push(2);
        s.push(1);
        System.out.println(s.pop());
        System.out.println(s.pop());
        System.out.println(s.pop());
        System.out.println(s.pop());
    }
}
```

Στοίβα - Υλοποίηση

- Τα X, Y, Z μπορεί να είναι δεδομένα οποιουδήποτε τύπου ή κλάσης. Π.χ. αντί για ακέραιους θα μπορούσαμε να έχουμε αντικείμενα τύπου **Person**.

```
class Person
{
    private String name;
    private int number;

    public Person(String name, int num){
        this.name = name;
        this.number = num;
    }

    public String toString(){
        return name+": "+number;
    }
}
```

```
class PersonStackElement
{
    private Person value;
    private PersonStackElement next;

    public PersonStackElement(Person val) {
        value = val;
    }

    public void setNext(PersonStackElement element) {
        next = element;
    }

    public PersonStackElement getNext() {
        return next;
    }

    public Person getValue() {
        return value;
    }
}
```

Ο constructor παίρνει σαν όρισμα το αντικείμενο που έχει ήδη δημιουργηθεί

Το αντικείμενο το χειριζόμαστε σαν μια οποιαδήποτε μεταβλητή

```
class Stack
```

```
{
```

```
    private PersonStackElement head;  
    private int size = 0;
```

Η pop πλέον επιστρέφει μεταβλητή
τύπου Person

```
    public Person pop() {
```

```
        if (size == 0) { // head == null
```

```
            System.out.println("Pop from empty stack");
```

```
            return null;
```

```
        }
```

```
        int value = head.getValue();
```

```
        head = head.getNext();
```

```
        size --;
```

```
        return value;
```

```
    }
```

Επιστρέφουμε null για να
σηματοδοτήσουμε ότι έγινε λάθος
(όχι απαραίτητα ο καλύτερος
τρόπος να το κάνουμε αυτό)

```
    public void push(Person value) {
```

```
        StackElement element = new StackElement(value);
```

```
        element.setNext(head);
```

```
        head = element;
```

```
        size ++;
```

```
    }
```

```
}
```



```
class StackExample
{
    public static void main(String[] args){
        PersonStack stack = new PersonStack();
        Person alice = new Person("Alice", 1);
        stack.push(alice);
        Person bob = new Person("Bob", 2);
        stack.push(bob);
        Person charlie = new Person("Charlie", 3);
        stack.push(charlie);
        System.out.println(stack.pop());
        System.out.println(stack.pop());
        System.out.println(stack.pop());
    }
}
```

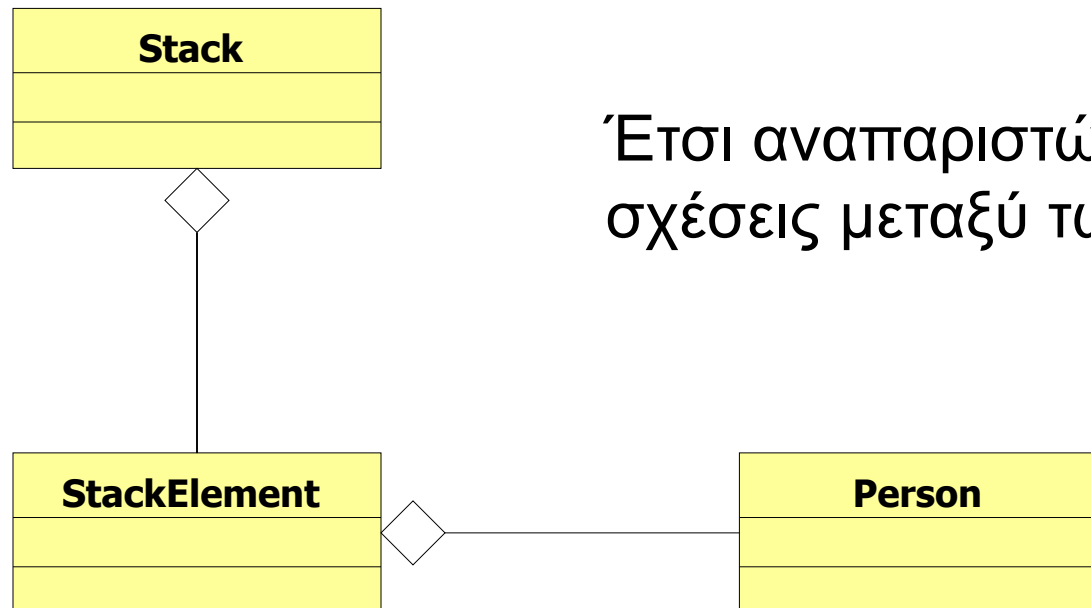
Προσοχή! Αν καλέσουμε άλλη μια φορά την pop θα πάρουμε runtime error γιατί προσπαθούμε να προσπελάσουμε null αναφορά

Σχέσεις μεταξύ κλάσεων

- Στο παράδειγμα με τη στοίβα έχουμε τρεις διαφορετικές κλάσεις (**Person**, **StackElement**, **Stack**) τις οποίες συσχετίζονται μεταξύ τους με διαφορετικούς τρόπους.
- Μπορεί να υπάρχουν πολλές διαφορετικές σχέσεις μεταξύ κλάσεων.
 - Στην περίπτωση μας, η μία κλάση ορίζεται χρησιμοποιώντας αντικείμενα της άλλης
- Αυτού του είδους τη σχέση την λέμε σχέση **σύνθεσης**
 - Μερικές φορές την ξεχωρίζουμε σε σχέση **σύνθεσης** (composition) και **συνάθροισης** (aggregation).

Η UML γλώσσα

- Η **UML (Unified Modeling Language)** είναι μια γλώσσα για να περιγράψουμε και να καταλαβαίνουμε τον κώδικα μας.
- Τα **UML διαγράμματα** παρέχουν μια οπτικοποίηση των σχέσεων μεταξύ των κλάσεων.

Έτσι αναπαριστώνται οι σχέσεις μεταξύ των κλάσεων

Σχέσεις κλάσεων

- Όταν έχουμε **κλάσεις** που **έχουν αντικείμενα άλλων κλάσεων** ένα θέμα που προκύπτει είναι πότε και πού θα γίνεται η **δημιουργία των αντικειμένων** και πότε η καταστροφή τους
 - Πιο σημαντικό σε γλώσσες που δεν έχουν garbage collector.
- Π.χ., τα αντικείμενα τύπου **StackElement** στο προηγούμενο παράδειγμα **δημιουργούνται μέσα** στην κλάση **Stack**, και καταστρέφονται μέσα στην Stack, ή αν η Stack καταστραφεί.
 - Αλλαγές σε StackElement αντικείμενα γίνονται **μόνο** μέσα στην Stack
- Τα αντικείμενα τύπου **Person** που χρησιμοποιούνται στην StackElement **δημιουργούνται εκτός της κλάσης** και μπορεί να υπάρχουν αφού καταστραφεί η κλάση.
 - Αλλαγές στα αντικείμενα Person επηρεάζουν και τα περιεχόμενα της Stack και τούμπαλιν.
- Συχνά οι σχέσεις του δεύτερου τύπου λέγονται σχέσεις **συνάθροισης**, ενώ του πρώτου σχέσεις **σύνθεσης**.

Σχέση συνάθροισης – Aggregation

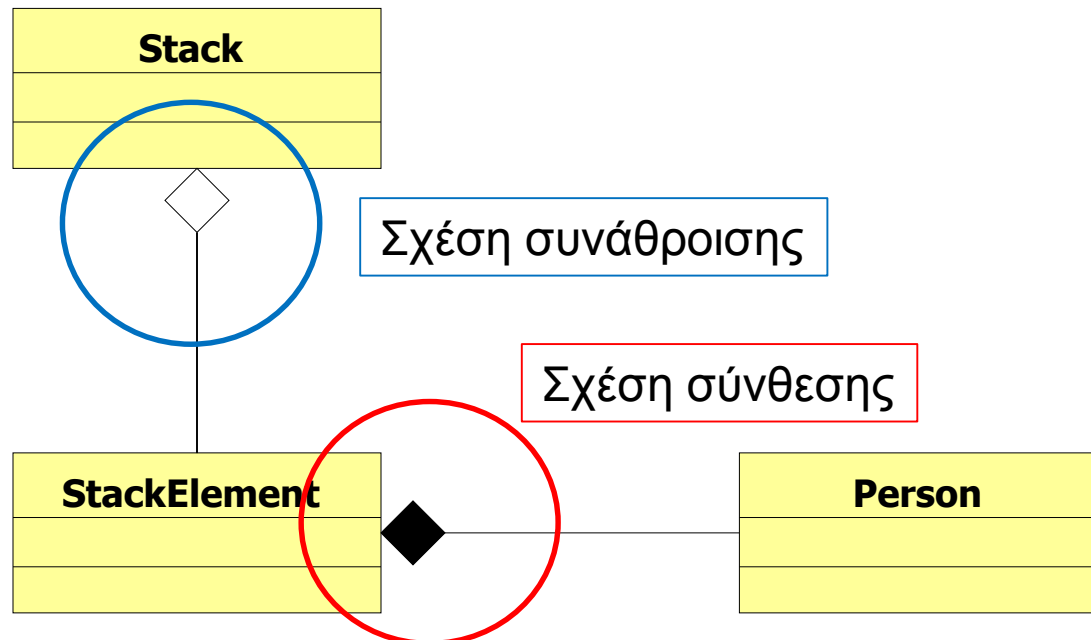
- Η κλάση **X** έχει σχέση **συνάθροισης** με την κλάση **Y**, αν αντικείμενο/α της κλάσης **Y** **ανήκουν στο** αντικείμενο της κλάσης **X**.
 - Τα αντικείμενα της κλάσης **Y** **έχουν υπόσταση και εκτός** της κλάσης **X**.
 - Όταν καταστρέφεται ένα αντικείμενο της κλάσης **X** **δεν καταστρέφονται απαραίτητα** και τα αντικείμενα της κλάσης **Y**.
- Παραδείγματα:
 - Σε έναν άνθρωπο μπορεί να ανήκει ένα αυτοκίνητο, ρούχα, κλπ.
 - Ένα κτήριο μπορεί να έχει μέσα ανθρώπους, έπιπλα, κλπ.
- Στην περίπτωση μας η κλάση **StackElement** έχει σχέση συνάθροισης με την κλάση **Person**.

Σχέση σύνθεσης – Composition

- Η κλάση **X** έχει σχέση σύνθεσης με την κλάση **Y**, αν το αντικείμενο της κλάσης **X** **αποτελείται από** αντικείμενα της κλάσης **Y**.
 - Τα αντικείμενα της κλάσης **Y** **δεν υπάρχουν εκτός** της κλάσης **X**.
 - Η κλάση **X** **δημιουργεί** τα αντικείμενα της κλάσης **Y**, και **καταστρέφονται** όταν καταστρέφεται το αντικείμενο της κλάσης **X**.
- Παραδείγματα:
 - Ένας άνθρωπος αποτελείται από μέρη του σώματος: κεφάλι, πόδια, χέρια κλπ.
 - Ένα κτήριο αποτελείται από τοίχους, δωμάτια, πόρτες, κλπ.
- Στην περίπτωση μας η κλάση **Stack** έχει σχέση σύνθεσης με την κλάση **StackElement**.

UML διαγράμματα

- Για να ξεχωρίζουν μεταξύ τους (κάποιες φορές) αναπαριστώνται διαφορετικά στα **UML** διαγράμματα.

Aggregation and Composition

- Το αν θα είναι μια σχέση, σχέση **συνάθροισης** ή **σύνθεσης** εξαρτάται κατά πολύ και από την υλοποίηση μας και τον σχεδιασμό.
 - Π.χ., σε ένα διαφορετικό πρόγραμμα μπορεί να επαναχρησιμοποιούμε το StackElement.
 - Π.χ., σε μία διαφορετική εφαρμογή, τα ανθρώπινα όργανα υπάρχουν και χωρίς τον άνθρωπο.

Προσοχή!

- Ο διαχωρισμός σε σχέσεις συνάθροισης και σύνθεσης είναι ως ένα βαθμό ένας **φορμαλισμός**.
 - Μην «κολλήσετε» προσπαθώντας να ορίσετε την σχέση.
 - Το σημαντικό είναι όταν δημιουργείτε το πρόγραμμα σας να σκεφτείτε **ποιες κλάσεις χρειάζονται τα αντικείμενα** που δημιουργούνται και **πότε πρέπει να δημιουργηθούν** μέσα στον κώδικα, και ποιες κλάσεις επηρεάζονται όταν αλλάζουν.
 - **Δεν υπάρχει χρυσός κανόνας**. Γενικά το πώς θα σχεδιαστεί το πρόγραμμα είναι κάτι που μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους συνήθως. Διαλέξτε αυτόν που θα κάνει το πρόγραμμα πιο **απλό**, **ευανάγνωστο**, **εύκολο να επεκταθεί**, να **ξαναχρησιμοποιηθεί** και να **διατηρηθεί**.